

Kiliseye Bir Uyarı: Modern Doktrinsel Farklılıklarda Thyatira'nın Yankıları

giriş

Vahiy Kitabı'nda İsa, Küçük Asya'daki yedi kiliseye hitap ederek övgülerde bulunur, onları azarlar ve tövbe eye çağırır. Bunlar arasında, Mormonizm (Mormon Kitabı dahil) ile Yeni Ahit arasındaki doktrinsel çelişkilerin bu derlemesine giriş niteliğinde olan Thyatira kilisesine verilen mesaj (Vahiy 2:18-29) özellikle dikkat çekmektedir. Kendisini "alev gibi gözleri ve piriç gibi ayakları olan Tanrı Oğlu" olarak tanımlayan İsa, Thyatira'yı yaptıkları işler, sevgi, hizmet, iman ve sabır için övmekte ve "son işlerinin ilk işlerinden daha fazla olduğunu" belirtmektedir. Bununla birlikte, "kendini peygamber diye adlandıran, kullarını cinsel ahlaksızlığa ve putlara kurban edilen şeyleri yemeye teşvik eden o kadın Yezebel" müsamaha göstermeleri nedeniyle onları sert bir şekilde azarlamaktadır. Bu sahte peygamber, inananları doktrinsel ve ahlaki uzlaşmaya sürüklüyor ve bu durum, Mormonluğun Yeni Ahit doktrinlerinden farklı öğretilere sahip olmasına rağmen Joseph Smith'i gerçek bir peygamber olarak kabul etmesine benzerlik gösteriyor.

İsa, tövbe etmedikleri takdirde ona ve takipçilerine ağır bir yargılamanın geleceği konusunda uyarıda bulunuyor ve "ben gelinceye kadar sahip olduğunuz sıkıca tutun" gerekliliğini vurgulayarak, üstesinden gelenlere uluslar üzerinde yetki ve sabah yıldızı da dahil olmak üzere ödüller vaat ediyor. Thyatira'nın temel gerçekleri bozan sahte peygamberlik etkilerini reddetmesi gerektiği gibi, bu belge de Yeni Ahit'in yeterliliğinin ötesinde ek vahiy ve peygamberleri kabul etmekten kaynaklanan çelişkileri inceliyor ve İsa'nın şu öğütüne uygun olarak bu tür ayartmalara karşı ayırt etme çağrısında bulunuyor: "Kulağı olan, Ruh'un kiliselere ne dediğini işitsin."

Mormon bakış açıları dengeli olmalarıyla bilinir ve bunları genellikle kayıp gerçeklerin restorasyonu olarak görürler, ancak odak noktası doğrudan farklılıkları vurgular. Arkeolojik iddialara kısaca değinilir ancak bunlar Yeni Ahit'teki doğrudan doktrinsel çelişkilerden ziyade tarihsel doğrulamayla ilgili oldukları için önemsizleştirilir.

Mormonizm/Mormon Kitabı Doktrinleri ile Yeni Ahit Doktrinleri Arasındaki Çelişkilerin Derlenmesi

1. Tanrının Doğası (Tek Tanrıcılık vs. Çok Tanrıcılık)

Yeni Ahit Doktrini: Yeni Ahit, tek bir Tanrı'yı—katı monoteizmi—onaylar. Örneğin, 1 Timoteos 2:5 ve Yuhanna 1:1'de, Yunanca metin "tek Tanrı"yı vurgular ve birden fazla tanrıya veya tanrılığa doğru ilerlemeye izin vermez.

Mormon Doktrini Karşılaştırması: Mormonizm, birden fazla tanrıya inanır; Tanrı Baba, fiziksel bir bedene sahip yüceltilmiş bir insandır, İsa'nın gerçek ilk doğan ruh çocuğudur (tüm insanlar ve hatta Lucifer de ruh kardeşleri olarak kabul edilir) ve sadık insanların tanrı olma potansiyeli vardır (yücelme).

2. Kurtuluş (Yalnızca İman Yoluyla Gelen Lütuf vs. Amellerden Sonraki Lütuf)

Yeni Ahit Doktrini: Kurtuluş, insan işlerini açıkça dışlayarak, iman yoluyla verilen bir lütuf armağanı olarak sunulmaktadır (Efesliler 2:8-9, Romalılar 11:6).

Mormon Doktrini Karşılaştırması: Mormonizm kurtuluşu öğretir (genel diriliş evrenseldir, ancak daha yüksek kralıklara yükselmek için iman artı vaftiz, tapınak ayinleri, zekat verme ve kanunlara itaat gibi işler gerekir). Mormon Kitabı, lütfun "yapabileceğimiz her şeyden sonra" geleceğini belirtir (2 Nefi 25:23).

3. Evlilik ve Ahiret (Dirilişte Evlilik Yoktur vs. Ebedi Evlilik)

Yeni Ahit Doktrini: Evlilik dünyevidir ve dirilişte devam etmez (Matta 22:30).

Mormon Doktrini Karşılaştırması: Mormonluk, layık çiftlerin sonsuza dek evli kaldığı tapınak mühürlemeleri yoluyla ebedi evliliği vurgular.

4. Ruhbanlık Otoritesi (İmanlıların Evrensel Ruhbanlığı vs. Seçkin Hiyerarşik Ruhbanlık)

Yeni Ahit Doktrini: Bütün inananlar, ayrı bir atanmış rahip sınıfına ihtiyaç duymadan kraliyet rahipliğini oluştururlar (1 Petrus 2:9).

Mormon Doktrini Karşılaştırması: Mormonluk, yalnızca layık erkeklerin üstlenebileceği, özel bir Harunî ve Melkizedek rahipliği gerektirir.

5. Kutsal Yazıların Yeterliliği ve Ek İncillerin Gereksizliği (Kutsal Yazılar İnananı Tamamlar, Ek Vahiy İhtiyacı Değildir)

Yeni Ahit Doktrini: Kutsal Yazılar, öğreti ve imanlıları donatmak için yeterlidir (2 Timoteos 3:16-17, Galatyalılar 1:8).

Mormon Doktrini Karşılaştırması: Mormonizm, Mormon Kitabı'nı "İsa Mesih'in başka bir tanıklığı" ve sürekli devam eden vahiyler olarak kabul eden açık bir kanona sahiptir.

6. Mesih'te Irksal veya Etnik Ayrımcılık (Eşitlik vs. Lanet veya Kısıtlamalar)

Yeni Ahit Doktrini: Mesih'te etnik ayrımlar ortadan kalkmıştır (Galatyalılar 3:28).

Mormon Doktrini Karşılaştırması: Mormon Kitabı, koyu ten rengini ilahi bir lanetle ilişkilendirir ve LDS Kilisesi, 1978 yılına kadar Afrika kökenli kişilerin rahiplik görevini üstlenmesini kısıtlamıştır.

7. İsa'nın Doğum Yeri (Kudüs mü, Beytlehem mi?)

Yeni Ahit Doktrini: İsa özellikle Beytlehem'de doğmuştur (Matta 2:1).

Mormon Kitabı Karşılaştırması: Alma 7:10, İsa'nın "atalarımızın ülkesi olan Yeruşalim'de, Meryem'den doğacağını" kehanet eder.

8. Çarmıha Gerilme Sırasında Karanlığın Süresi (Üç Gün vs. Üç Saat)

Yeni Ahit Doktrini: Çarmıha gerilme sırasında üç saat boyunca ülke karanlığa büründü (Matta 27:45).

Mormon Kitabı Karşılaştırması: Helaman 14:20,27 ve 3 Nefi 8:3,23 üç günlük karanlığı anlatır.

9. Yüksek Rahiplik Yapısı (Aynı Anda Birden Fazla Yüksek Rahip vs. Tek Seferde Bir Yüksek Rahip)

Yeni Ahit Doktrini: Bir seferde yalnızca bir baş rahip görev yapardı ve İsa nihai ve tek baş rahip idi (İbraniler 8:6-7, Matta 26:3).

Mormon Kitabı Karşılaştırması: Mosiah 11:11, Alma 13:9-10 ve Helaman 3:25, aynı anda birden fazla başrahabin görev yaptığını anlatmaktadır.

10. Yeni Ahit'ten Yazılmadan Önce Atıf Yapmak (Anakronistik Alıntılar vs. Tarihsel Sıralama)

Yeni Ahit Doktrini: Yeni Ahit metinleri dirilişten sonra yazılmıştır (örneğin, 1 Korintliler 12:4-11).

Mormon Kitabı Karşılaştırması: Moroni 10:8–17 ve Moroni 7:48, Yeni Ahit pasajlarını anakronik bir şekilde yeniden üretmektedir.

11. Rabbin Duası Doksolojisi (Orijinal El Yazmalarında Olmayan ve Sonradan Eklenen Kısımlar)

Yeni Ahit Doktrini: Rabbin Duası, en eski el yazmalarında övgü duası olmadan sona erer (Matta 6:13).

Mormon Kitabı Karşılaştırması: 3 Nefi 13:13, KJV'nin tam övgü metnini içerir.

12. Yeni Ahit Yorumlarının Eski Ahit Peygamberliklerine Yanlış Atıfta Bulunması (Karışık Alıntılar vs. Ayrı Kaynaklar)

Yeni Ahit Doktrini: Elçilerin İşleri 3:22-26, Tesniye'yi yeniden yorumlar ancak kendine özgü unsurlar ekler.

Mormon Kitabı Karşılaştırması: 3 Nefi 20:23–26, Petrus'un Yeni Ahit'e yaptığı eklemeleri orijinal kehanet olarak sunar.

13. Kilisenin veya Mesih'in Bedeninin Varlığı (Diriliş Öncesi Kuruluş vs. Diriliş Sonrası Oluşum)

Yeni Ahit Doktrini: Kilise, Mesih'in bedeni olarak İsa'nın dirilişinden sonra oluşur (Efesliler 1:22-23).

Mormon Kitabı Karşılaştırması: Mosiah 18:17 ve Mosiah 15:5, İsa'nın doğumundan önce "Tanrı'nın kilisesi" ve "Mesih'in bedeni"nden bahsetmektedir.

14. Ruhların Ölüm Öncesi Varlığı (Önceden Varoluş Yokluğu vs. Cennetteki Ruh Çocukları)

Yeni Ahit Doktrini: Yeni Ahit, ölüm öncesi varoluşu öğretmez (1 Korintliler 15:46, Yuhanna 1:3).

Mormon Kitabı Karşılaştırması: Alma 13:3–5 ve LDS teolojisi, ölümlülük öncesi ruh varlığını öğretir.

15. Ebedi İlerleme ve Yücelme (Değişmeyen Tanrı vs. Tanrıya Dönüşen İnsanlar)

Yeni Ahit Doktrini: Tanrı ve Mesih değişmezdir (İbraniler 13:8; Romalılar 8:17, tanrılaşmayı değil, miras almayı ifade eder).

Mormon Kitabı Karşılaştırması: 3 Nefi 28:10, D&C 132:19–20, tanrı benzeri statüye doğru ilerlemeyi öğretir.

16. Ölüler İçin Vaftiz (Kişisel Vaftiz ve Vekaletle Yapılan Vaftiz)

Yeni Ahit Doktrini: Vaftiz yaşayanlar içindir; ölümden sonra yargılama gelir (İbraniler 9:27).

Mormon Kitabı Karşılaştırması: Öğretiler ve Antlaşmalar 128, ölümler için vekaleten vaftize izin vermektedir.

17. Gizli Kombinasyonlar ve Yeminler (Yemin Etmemek ve Kutsal Sözleşmeler Arasındaki Fark)

Yeni Ahit Doktrini: Yemin etmek yasaktır (Matta 5:34-37).

Mormon Kitabı Karşılaştırması: Ether 8:14–19, Helaman 6:22–26 ve LDS tapınak törenleri kutsal antlaşmaları içerir.

18. Çoklu Cennetler veya İhtişam Dereceleri (İkili Ahiret Hayatı vs. Üç Krallık)

Yeni Ahit Doktrini: Ahiret hayatı ikili bir yapıdadır—ebedi hayat veya ceza (Matta 25:46).

Mormon Kitabı Karşılaştırması: Öğretiler ve Antlaşmalar 76, üç yücelik derecesini tanıtır.

19. İsa'nın Diriliş Sonrası Hizmetinin Yeri (Yahudiye ile Sınırlı mı, Amerika Kıtası Ziyareti mi?)

Yeni Ahit Doktrini: İsa'nın diriliş sonrası görünüşleri sınırlıdır (Elçiler 1:3).

Mormon Kitabı Karşılaştırması: 3 Nefi 11-26, İsa'nın Amerika kıtasını ziyaretini anlatır.

20. Çok eşlilik (Tek eşlilik standardı vs. Şartlı izin)

Yeni Ahit Doktrini: Liderler tek eşli olmalıdır (1 Timoteos 3:2).

Mormon Kitabı Karşılaştırması: Yakup 2:24-27 çok eşliliği kınar, ancak Tanrı emrederse izin verir.

21. Arkeolojik ve Tarihsel İddialar (Doğrulanmış Ortamlar vs. Kanıtlanmamış Medeniyetler)

Yeni Ahit Doktrini: Yeni Ahit'teki ortamlar tarihsel kanıtlarla uyumludur.

Mormon Kitabı Karşılaştırması: Arkeolojik desteği olmayan Kolomb öncesi Amerikan medeniyetlerini tanımlar.

Mormon Çelişkileri Özeti

HAYIR.	Başlık	Yeni Ahit Doktrini	Mormon/Mormon Kitabı Doktrini	Temel Çelişki
1	Tanrı'nın Doğası	Katı monoteizm; tek Tanrı	Tanrıların çokluğu, Tanrı yüceltilmiş bir insan olarak	Tek tanrıcılık ve çok tanrıcılık
2	Kurtuluş	Yalnızca iman yoluyla lütuf sayesinde	Ameller sonrası lütuf, çaba ile yücelme	İmanla kurtuluş ile amellerle kurtuluş arasındaki fark
3	Evlilik ve Ölüm Sonrası Yaşam	Dirilişte evlilik yok	Ebedi evlilik ve üreme	Geçici evlilik mi, ebedi evlilik mi?
4	Ruhbanlık Otoritesi	İnananların evrensel rahipliği	Özel Harunî ve Melkizedek rahipliği	Hiyerarşik rahiplik
5	Kutsal Yazıların Yeterliliği	Kutsal Yazılar inananı tamamlar.	Ek vahiylerle ihtiyaç	Kapalı kanon vs. açık kanon
6	Irksal/Etnik Ayrımcılıklar	Mesih'te herkes eşittir.	Irka dayalı lanetler/kısıtlamalar	Eşitlik ve farklılıklar
7	İsa'nın doğum yeri	Beytlehem	Kudüs (ataların toprağı)	Belirli konum vs. genel konum
8	Çarmıha Gerilme Sırasında Karanlık	Üç saat	Üç gün	Süre farkı
9	Yüksek Rahiplik Yapısı	Her seferinde bir baş rahip	birden fazla baş rahip aynı anda	Tekil ve çoğul rahiplik
10	Anakronik Yeni Ahit Alıntıları	Yeni Ahit, dirilişten sonra yazılmıştır.	Yeni Ahit öncesi metinlerde Yeni Ahit pasajlarına yapılan atıflar	Tarihsel sıralama ve anakronizm
11	Rabbin Duası Doksolojisi	Orijinalerde mevcut değil	Malzeme listesine dahildir.	Metinsel varyantın dahil edilmesi

HAYIR.	Başlık	Yeni Ahit Doktrini	Mormon/Mormon Kitabı Doktrini	Temel Çelişki
12	Yeni Ahit Tefsiri, Eski Ahit Kehaneti Olarak	Farklı tarihi kaynaklar	BOM'da birleştirilmiş fiyat teklifleri	Yanlış atf
13	Kilisenin Varlığı	Diriliş sonrası oluşum	Diriliş öncesi kuruluş	Kronolojik çelişki
14	Ölüm Öncesi Varoluş	Ruhların önceden varlığı yoktur.	Cennetteki ruh çocukları	Doğal düzen ve ruhsal düzen
15	Ebedi İlerleme/Yükseliş	Değişmeyen Tanrı	İnsanların tanrılaşması	İlahi doğa ve insan ilerlemesi
16	Ölümler İçin Vaftiz	Kişisel vaftiz	ölüler için vekaletname kararları	Kesinlik vs. ölüm sonrası ritüeller
17	Gizli Kombinasyonlar/Yeminler	Yemin etme yok	Gizlilikle yapılan kutsal antlaşmalar	Açıklık mı, gizlilik mi?
18	Ölüm Sonrası Yapısı	İkili ahiret	Üç derece şan şöhret	İkili mi yoksa dereceli mi ahiret hayatı?
19	İsa'nın Hizmetinin Konumu	Yahudiye ile sınırlı	Amerika kıtasına ziyaret	Bölgesel ve küresel görünüm
20	Çok eşlilik	Tek eşlilik standardı	Şartlı ödenek	Tek eşlilik vs. çok eşlilik
21	Arkeolojik İddialar	Doğrulanayan ayarlar	Kanıtlanmamış BOM medeniyetleri	Desteklenen ve desteklenmeyen tarih

Mormon bakış açısına göre, doktrinleri, orijinal metinlerden aktarım hataları nedeniyle kaybolan "açık ve değerli" gerçekleri geri getirerek Yeni Ahit ile uyumludur; çünkü onlar İncil'in ancak doğru çevrildiği ölçüde güvenilir olduğuna inanırlar. Bununla birlikte, Yeni Ahit Yunancası böyle bir eksikliği veya ekleme ihtiyacını göstermez. Bu karşıtlıklar, yalnızca orijinal Yeni Ahit diline dayalı temel farklılıkları vurgular. Kapsamlı bir görüş için, tam metinlere başvurulması önerilir, çünkü Mormonlar bu görünür çelişkilere rağmen Mormon Kitabı'nın Yeni Ahit'i tamamladığını savunmaktadır.